

In memoriam

SOCIETAT D'HISTÒRIA
NATURAL DE LES BALEARS

Cristòfol J. Mascaró i Sintes (1962-2023)

En el món de les ciències la importància d'una persona se sol valorar pel nombre d'articles, projectes d'investigació i altres productes o iniciatives que es puguin quantificar i mesurar. Tanmateix, hi ha altres maneres de ser bon científic, sense fer ufana, ni massa renou, també es pot anar fent una bona feina i, sovint, aquesta queda ben arrelada, transcendeix més enllà de l'àmbit científic, traspua en altres àmbits, llavors saps que allò que s'ha fet és verament profitós i com més temps passa, més conscient n'ets. No hi fa res que bon i tot quedi en un àmbit local, perquè és en el teu entorn més pròxim, la terra on vius, on millor podràs fer una feina de profit i que aquesta abasti tots els racons del teu poble.

Fig. 1. Cristòfol J. Mascaró i Sintes. Foto GOB.

Ara fa just un any que ens deixava en Cristòfol J. Mascaró Sintes (1962-2023), per tots conegut com Tòfol, de formació acadèmica bidleg, però més que açò per a molts: comunicador, divulgador, docent, fotògraf de natura, impulsor de projectes, compromès amb la conservació del territori, excel·lent coneixedor del medi natural i moltes altres qualitats. Durant anys va saber compaginar el compromís amb l'empresa familiar, la seva activitat científica i la preocupació per la conservació del medi natural. Ell era d'aquestes persones que fan la feina discreta, però de manera efectiva i que enganxa la gent. En les reunions on hi havia discussions i problemes a resoldre, sovint era en Tòfol qui feia les explicacions més asserenades i que millors solucions proposava. La seva passió era la natura, en totes les seves

formes i varietats, i especialment la seva conservació. Ell era conscient que aquesta fita solament és possible mitjançant una bona conscienciació social i que aquesta es fonamenti en uns sòlids coneixements científics.

Ja de ben prest, s'implicà en els moviments ecologistes i arrelà en el GOB Menorca, on ha estat president i coordinador general, d'aquí també va impulsar les primeres iniciatives per divulgar i conscienciar sobre la conservació del medi natural i especialment de la flora. Cap a finals dels anys 80 va promoure la publicació d'un pòster amb els endemismes vegetals de Menorca, què va tenir una gran difusió i efecte. També va ser ell qui donà les primeres veus d'alerta sobre el perill de les plantes invasores, d'aquí sortirien les primeres accions de control, què serien el llevat per desenvolupar, més tard, projectes d'impacte internacional.

A les acaballes del segle (1999) convocà totes aquelles persones de l'illa que de manera dispersa, es dedicaven a l'estudi de la flora, fou així com es constituí la Comissió de botànica. Un grup d'estudi, a cavall entre el GOB Menorca i l'Institut Menorquí d'Estudis, que encara avui és ben actiu i ja és com una institució, què ha marcat, en aquests darrers 25 anys el coneixement de la flora, la seva divulgació i la conservació. De llavors ençà encara s'implicà més en l'estudi del món vegetal. Els tres projectes fonamentals de la Comissió: Herbari General de Menorca (HGM), Catàleg de la flora vascular de Menorca (2004) i l'Atlas de la flora vascular, s'han pogut fer i segueixen actius, en bona part gràcies a la seva empena i resolució. En Tòfol ha estat coautor de la majoria de publicacions promogudes per la Comissió, entre aquestes els 20 nombres de les Notes i contribucions al coneixement de la flora de Menorca, publicades periòdicament en aquest Bolletí.

Fig. 2. Una de les tasques més important del Tòfol era la de divulgació científica.

Altres iniciatives, encara actives, com els Inventaris florístics de finques en custòdia agrària o la Delimitació d'àrees sensibles per a la flora amenaçada (DASFA), també van ser impulsades per ell.

En Tòfol era bon mestre. Dins el GOB Menorca va fer cursos de coneixement de flora que han contribuït a entendre millor la importància de conservar la diversitat florística de l'illa. De manera semblant, dins la Comissió de botànica va promoure les Excursions per conèixer plantes, que durant més de 20 anys han servit perquè gent de tota casta pugui conèixer i apreciar millor in situ les nostres plantes.

D'aquest interès per divulgar i mostrar la importància de les plantes en sortí el llibre *Plantes silvestres comestibles de Menorca* (2017), un obra innovadora i pionera en l'àmbit insular. També són fruit d'aquesta facilitat de comunicar i vocació pedagògica els nombrosos articles en la premsa local, de qualsevol tema sobre biodiversitat i patrimoni natural.

Els bolets eren l'altra passió d'en Tòfol, un dels millors micòlegs de l'illa, s'implicà directament en la creació del Cercle micològic de Menorca i és un dels autors de la Guia dels bolets de Menorca (2017).

En Tòfol ens ha deixat un bon llegat de coneixements, actituds i iniciatives, ara ens correspon a nosaltres continuar-les, fer que sigui, encara més possible, preservar, divulgar i millorar el coneixement sobre el medi natural de Menorca i la seva biodiversitat.

Pere Fraga i Arguimbau, David Carreras Martí, Xec Pallicer Allès, Martí Pons Gomila, Magda Seoane Barber i Miquel Truyol Olives

Comisió de Botànica de Menorca, GOB Menorca – IME

